

Waar ben ik aan begonnen? Ik ben nog nooit buiten Europa geweest. En nu zit ik in het vliegtuig naar India en kan ik niet meer terug.

Een paar uur geleden ben ik met mijn zware backpack door de douane gegaan. Met moeite heb ik alles wat ik wil meenemen erin gepropt. Het probleem is niet dat ik te veel kleren meeneem. Het zijn alle pennen, kleurpotloden en vouwpapiertjes die ik heb gekregen voor de kinderen in het weeshuis. Mijn vrienden hebben die, samen met tweehonderd euro, als verrassing voor me ingezameld.

Ik ga twee maanden naar het noorden van India, om daar als vrijwilliger in een weeshuis te werken en Engelse les te geven. Toen ik me aanmeldde, wilde ik echt weg uit mijn saaie leven, en mijn vrienden en collega's bij de pizzeria vinden het stoer dat ik alleen op reis ga. Maar nu ik vertrek, zou ik willen dat ik terug kon in de tijd.

Iedereen zegt steeds dat het zo goed van me is dat ik vrijwilligerswerk ga doen. Ik denk juist dat iederéén dat zou moeten doen. Er zijn zoveel mensen op de wereld die heel arm zijn en helemaal niets hebben... Sommige kinderen gaan dood van de honger en wij gooien boterhammen weg als ze een dag oud zijn. We klagen heel veel in Nederland. Op social media zie ik alleen maar boze berichten van mensen die zeuren over hoe

slecht we het hebben. Ik denk dat je pas beseft hoe goed we het hier hebben als je in een arm land bent geweest. Daarom vind ik het ook voor mezelf belangrijk om dit te doen.

Mijn moeder zegt steeds dat ze zo trots op me is. Mijn vader is sceptisch, hij zei laatst: 'Je bent zelf nog een kind. Hoe kun je dan voor andere kinderen zorgen?'

'Ik heb twee jaar bij de buurkinderen opgepast,' zei ik toen. Daar wist hij niks op terug te zeggen. Ik weet heus wel dat ik geen professioneel kinderverzorger of docent ben. Maar ik kan wel goed met kinderen omgaan en ik spreek vloeiend Engels. In India hebben ze niet genoeg leraren die Engelse les kunnen geven. Ik vind het mooi dat ik iets kan betekenen voor de kinderen daar terwijl ik op reis ben. Mijn vader zou juist blij moeten zijn dat ik me ga bezighouden met andere mensen in plaats van de hele tijd op mijn telefoon zitten. Volgens hem ben ik nu namelijk met mijn telefoon getrouwd.

Mijn oma vindt het misschien wel net zo spannend als ik. Zij is nog nooit verder dan Engeland gekomen. Ik heb zelfs honderd euro van haar gekregen om speelgoed te kopen voor de kinderen. Dat is echt heel wat. Mijn oma geeft nooit zomaar geld.

Iedereen is blij voor me, behalve Bart. Die doet verschrikkelijk moeilijk. Hij vindt het niet normaal dat ik zo lang wegga. Ik denk dat hij jaloers is en bang dat ik daar een andere jongen ontmoet, terwijl we al bijna twee jaar bij elkaar zijn. Hij zegt van niet. We hebben afgesproken dat ik hem zoveel mogelijk ga proberen te appen en te bellen, maar dat gaat wel lastig worden. Op de plek waar ik naartoe ga schijnt het internet niet zo goed te zijn.

Gisteravond hebben Bart en ik afscheid van elkaar geno-

men. *Waar ben ik aan begonnen?* spookte steeds door mijn hoofd. Nu het echt gaat gebeuren, durf ik niet meer. Maar dat kan ik natuurlijk niet zeggen. In de weken hiervoor had ik er juist superveel zin in. Ik vertelde erover tegen iedereen en keek steeds op Instagram naar influencers die in India zijn. Het ziet er zo mooi uit daar. Bart was heel lief, hij had een knuffeltje van een koe voor me gekocht. Omdat ik naar het land van de heilige koe ga. Hij zei dat ik Koetje mee moet nemen naar bed. Dan kan ik altijd even aan hem denken voor ik ga slapen.

Mijn ouders en broertje hebben me vanochtend naar het vliegveld gebracht. Ze waren bang voor files, dus we waren veel te vroeg op Schiphol. We hebben geluncht en koffie gedronken. Ik probeerde extra te genieten van mijn broodje kaas met een cappuccino, want dat is vast voorlopig de laatste keer. Na de lunch hebben we op het panoramabalkon naar opstijgende vliegtuigen gekeken. Mijn vader vindt dat prachtig. Nerd.

Uiteindelijk kwam het onvermijdelijke moment: het afscheid.

Mijn moeder gaf me een stevige knuffel. ‘Dag, schat. Maak maar veel mooie dingen mee en geniet van je avontuur.’ Ze gaf me een kus op mijn wang en keek me daarna nog eens goed aan. ‘Ik hou van je.’

Ja, het was zover. Nu moest ik echt door de douane.

Mijn broertje balde zijn vuist en maakte een soort stompbeving naar me. ‘Boks, ouwe. Geniet ervan!’

Ik gaf hem een boks terug. Zo doen wij dat. Wij knuffelen of kussen nooit, dus ook nu niet. Maar ik weet zeker dat hij me gaat missen.

‘Als er iets is, weet je ons te vinden. Je bent nooit verder dan een dag vliegen van ons vandaan, als je dat maar weet.’ Nog een laatste knuffel van mijn vader.

‘Oké, jongens, ik moet nu echt gaan.’

‘Stuur je een berichtje als je veilig bent geland?’

‘Ja, pap, doe ik.’

‘Niet vergeten, hè.’

‘Neeheee. Beloofd.’

Ik draaide me om en liet mijn boardingpass zien aan een dame in een blauw pakje.

‘Tot snel! Ik hou van jullie.’ Ik blies nog snel wat handkus-
sen naar mijn ouders en broertje, daarna liep ik het poortje
door, de douane uit.

En nu ben ik onderweg. Helemaal alleen.

2

Al de hele vlucht ben ik onrustig en kan ik amper slapen. Waarom moet ik dit zo nodig doen? Ik hoop maar dat ik me niet al te alleen ga voelen en dat ik snel vrienden maak. Ik mis Bart nu al. En wat moet ik doen als ik het werk niet aankan? Ik haal Koetje uit mijn tas en houd hem stevig vast, totdat we veilig zijn geland in India.

Wanneer ik het vliegtuig uitstap, valt een dikke deken van warme lucht over me heen. Ik ruik de geur van verbrand hout, maar ook van eten, urine en uitlaatgassen. Het licht is hier anders. Geler. Het lijkt wel een Instagramfilter.

Op het vliegveld staat een man met een bordje op me te wachten. LIEKE & NINA staat er in dikke, zwarte letters op geschreven. Naast hem staat een meisje. Ik loop op hen af en stel me voor: 'Hoi, ik ben Lieke uit Nederland.'

'Hallo, ik ben Nina uit Duitsland. *Nice to meet you.*'

Leuke meid, zo op het eerste gezicht. Ze heeft een mooie, grote lach en veel sproeten. Ze draagt een simpel shirt met een lichte spijkerbroek en gypsen. Haar blonde krullen zitten vast in een hoge staart. Stoer.

'Hoe was je vlucht?' vraagt ze.

'Goed. Vermoeiend.'

'Ja, die van mij ook. Maar we zijn er. Hoelang blijf je?'

'Twee maanden. En jij?'

‘Ik ook. Gezellig.’

De man stelt zichzelf voor als Nadeen van Active Abroad. Hij is tijdens ons hele verblijf onze begeleider. Voordat we starten met het vrijwilligerswerk, hebben we drie introductiedagen in Jaipur. Hij brengt ons naar een gastgezin, waar we die dagen zullen logeren en kennis kunnen maken met de lokale cultuur en Indiase gebruiken.

Even later zitten Nina en ik op de achterbank van een grote, witte taxi. Nou ja, wit... De originele kleur is alleen zichtbaar in het hartje dat iemand in de dikke stoflaag heeft getekend. Nadeen zit naast de bestuurder.

‘Is dit je eerste keer in India?’ vraagt Nina.

‘Ja. En voor jou?’

‘Ook. Het is zelfs de eerste keer dat ik alleen op reis ben.’

Dat is een opluchting. Zij is net zo’n onervaren reiziger als ik.

‘Voor mij ook... Waar in Duitsland woon je?’

‘Ik kom uit Hamburg. Ben je daar weleens geweest?’

‘Nee, ik ben zelfs nog nooit in Duitsland geweest. Erg, hè.’

‘Haha! Ik ben ook alleen maar in Amsterdam geweest, verder nergens in Nederland. Toen ging ik op een kunstreis met school. We zijn naar alle bekende musea geweest en natuurlijk naar het Red Light District.’

Zo te horen kent ze Amsterdam beter dan ik. Ik ga altijd shoppen in Utrecht. Dat is maar tien minuten met de trein vanaf mijn huis in Zeist.

We kletsen over thuis, school en vriendjes. Nina is single, maar hartstikke verliefd op ene David. Elke keer als ze over hem vertelt, gaan haar ogen stralen. We praten over onze ver-

wachtingen van dit grote avontuur. Nina is ook zeventien. Zij heeft net als ik een tussenjaar genomen na het behalen van haar middelbareschooldiploma. Alleen weet zij wel, in tegenstelling tot mij, wat ze wil worden als ze weer teruggaat naar Duitsland. Fotograaf. Wat moet dat fijn zijn als je zo duidelijk weet wat je wilt! Ik heb echt geen idee. Volgens de carrièretest op school moet ik iets doen met mensen. Dat wil ik helemaal niet. Ik ben juist heel creatief. Het lijkt me leuk om documentaires te maken, of digitale campagnes te bedenken. Journalistiek is misschien ook leuk. Ik heb wel wat opleidingen bekeken, maar nog niks gevonden wat past. Stiekem hoop ik dat deze reis me helpt een keuze te maken als ik weer terug ben.

Na een tijdje valt Nina in slaap met haar hoofd tegen haar backpack. Ik kijk naar buiten. Het uitzicht hier is spannender dan de film die ik in het vliegtuig heb gekeken. We rijden op een driebaansweg, maar de bestuurders trekken zich niet veel aan van de strepen op het asfalt en rijden soms met wel zes auto's naast elkaar. Links en rechts worden we ingehaald door toeterende auto's. De vrachtwagens, de langzaamste weggebruikers, zien eruit als disco's op wielen. Het metaal van de wagens is versierd met bloemen en hartjes. Achter de voorruit staan gouden beeldjes die verlicht worden door knipperende kerstlampjes. Achter ons rijdt een motor met vier passagiers. Vader achter het stuur, moeder zit met een baby onder haar arm achterop en tussen hen ingeklemd zit nog een peuter. Alleen de man draagt een helm. Wát? Maar hoe langer we onderweg zijn, hoe meer scooters en motors ik zie rondrijden met vier, vijf of zes mensen erop. Plotseling geeft onze chauffeur een slinger aan het stuur en schieten we naar rechts. Nina

schrikt wakker. Een heilige koe op de weg! Dat scheelde niet veel. Ik kijk achter me. Gelukkig, het gezin op de motor is ongedeerd. Ze rijden door alsof het de normaalste zaak van de wereld is dat er midden op een drukke weg een koe staat.

Na een uur of vijf verlaten we de snelweg en rijden we Jaipur in. Ik weet niet waar ik moet kijken: overal zijn schreeuwende mensen, toeterende tuktuks en blaffende honden. Verkeersregels lijken hier nog minder te bestaan, wat zorgt voor flinke ophopingen van voertuigen die kriskras door elkaar staan en ongestoord blijven toeteren. Alsof dat ook maar iets helpt. We staan hartstikke vast, maar dat geeft niet. Zo heb ik mooi de tijd om deze vreemde stad in me op te nemen. In slakken-gang rollen we over de stoffige weg langs een groentemarkt. In het gele zand zitten vrouwen voor een berg verse groenten en fruit. Ik zie meloenen, komkommers en heel veel bananen. Ze wapperen met waaiers om de vliegen weg te jagen. Tussen de kraampjes staan grote, bruine koeien te snuffelen in bergen afval. Ik zie er een kauwen op een kartonnen bekertje. Ze lijken in de verste verte niet op onze Hollandse koeien. Hier hebben ze gigantische bulten op hun rug en nergens zie ik een koe met vlekken. De meeste zijn stoffig wit of lichtbruin.

De gebouwen achter de verkopers zien er vies en vervallen uit. Als ik de afbladderende verf, gebroken ruiten en de oneindige warboel van snoeren en elektriciteitsdraden wegdenk, zie ik sierlijke huizen met gedetailleerd houtwerk. Als ze al die gebouwen goed hadden onderhouden, dan zou het misschien wel net zo mooi zijn als in de film *Aladdin*.

We stoppen voor een rood licht. Ha! Dus toch een verkeersregel. Op de vluchtheuvel naast ons staan geïmproviseerde

tenten van plastic zeil op stokken. Over de vangrails hangen kleren te drogen. Onder het zeil zit een vrouw met een baby op schoot. Ze staart lusteloos voor zich uit. Dan tikt er plotseling iemand op mijn raam. Het is een meisje van een jaar of acht. Ze draagt een vuil jurkje vol gaten. Haar haren hebben de kleur van het zand op de markt. Ze kijkt me aan met haar grote, donkere ogen die extra doordringend zijn door de zwarte lijnen die ze eromheen heeft getekend. Haar hand gaat van haar mond naar haar buik en dan als een kommetje in mijn richting: ze heeft honger. Of zou ze geld willen? Ik heb nog niet eens gepind, bedenk ik me ineens.

Nadeen ziet me kijken. 'Je kunt ze beter geen geld geven,' zegt hij. 'De straatkinderen werken voor smokkelaars die misbruik van ze maken. Ze moeten het geld inleveren en worden slecht behandeld. Als je ze wat geeft, hou je het probleem alleen maar in stand. Het is moeilijk. Ik weet het.'

Wat vreselijk. Maar wat moet ik dan doen? Wegkijken? Doen alsof ik haar niet zie? Het meisje tikt weer tegen het raam. Ik kijk haar verontschuldigen aan en schud mijn hoofd. Kon ik haar maar helpen. Ze ziet er zo lief en onschuldig uit. Zij kan er niets aan doen dat ze in deze situatie zit. Het is zo oneerlijk.

Ik wist van tevoren dat ik geconfronteerd zou worden met armoede. Maar nu het zo is, vind ik het moeilijker dan ik dacht. Als ik beter kijk, zie ik nog meer kinderen rondlopen tussen het verkeer, en jonge vrouwen met een baby op hun arm. Er-over lezen is toch echt iets anders dan het zien. Ineens is het echt. Arme kinderen op televisie kan ik wegzappen. Maar hier zien ze mij ook. Ik kijk snel naar de handen in mijn schoot. Dat is het makkelijkst, al schaam ik me ervoor.

3

De jeep stopt voor een groot hek met krullen en gouden bloemen.

‘We zijn er!’ zegt Nadeen. ‘Hier blijven jullie de komende drie dagen om kennis te maken met India.’

Ik hijs mijn backpack op mijn schouders en loop door de poort naar het huis. Nina volgt me. De deur gaat open en we staan oog in oog met een jongen van een jaar of tien en een oude vrouw. In de donkere hal achter hen staat een vrouw met een oranje sluier voor haar gezicht. Ze kijkt niet naar ons, maar naar de grond. Haar onderdanige houding maakt me ongemakkelijk en ik vraag me af of ze de huishoudster is.

‘Namasté! Welkom in mijn huis,’ zegt de jongen.

De oude vrouw lacht en knikt.

We nemen afscheid van Nadeen en gaan naar binnen.

Als de deur in het slot valt, doet de vrouw haar sluier af. Een prachtige lach en schitterende, donkere ogen komen tevoorschijn. Haar lange, zwarte vlecht valt nonchalant over haar schouder. De vrouw vouwt haar handen samen, sluit haar ogen en maakt een kleine buiging.

‘Namasté! Ik ben Shalome. Welkom in mijn huis. Jullie zullen wel moe zijn van de lange reis. Kom, dan laat ik jullie kamer zien,’ zegt ze in het Engels.

Shalome loopt voor ons uit door een schemerige gang. De

muren zijn lichtgroen, het plafond is turquoise en het houtwerk roze. Aan de wand hangen afbeeldingen van blauwe olifanten, sieraden en fruit. Over de lijstjes hangen glitterslingers die wij in december in de kerstboom hangen.

Aan het eind van de gang is onze kamer. Er staat een groot, houten tweepersoonsbed in het midden van de ruimte. Oei! Nina en ik slapen dus samen in één bed. Best awkward. Als ik maar niet in mijn slaap denk dat zij Bart is en ik lepeltje-lepeltje tegen haar aan ga liggen.

Op de wollen deken met bloemenprint liggen twee handdoeken. Voor het enige raam zitten tralies en luiken. Aan de andere kant van de kamer staat een oude kledingkast met een spiegel in de deur. Boven het bed hangt een plastic, gouden lijst met een plaatje van felgekleurd fruit, verschillende broden, kaas en een pak melk. Het is een kitscherig stilleven van een Europees ontbijt. Daarnaast hangt een plankje met een goudkleurige olifant in kleermakerszit erop. Het beeldje is versierd met slingers en nepbloemen. Er steken opgebrande wieroekstokjes uit een houdertje en er ligt as op de grond. Aan de andere muur hangt een poster met een portret van een man met lang zwart haar. Hij houdt zijn vingers onder zijn kin en knipoogt met een duckface naar de camera. Heeft hij lippenstift op? Wat een hysterisch bij elkaar geraapt zooitje...

‘Ik hoop dat jullie de kamer mooi vinden?’ vraagt Shalome.

‘Ja, zeker! Heel mooi,’ lieg ik.

‘En zo groot!’ Nina valt me bij. Groot is de kamer zeker. Dat doet ze slimmer dan ik, want zo geeft ze wel haar mening en hoeft ze niet te liegen.

‘Fijn. Zijn jullie moe van de reis? Willen jullie eerst even slapen? Of een kopje thee misschien?’

‘Thee klinkt goed.’ Ik kijk Nina aan. Ze knikt instemmend.

‘Oké. Doe rustig aan. Dan zie ik jullie zo met echte Indiase thee,’ zegt Shalome, waarna ze de slaapkamerdeur achter zich dichttrekt.

‘Wat een gek land, hè?’ zegt Nina als we alleen zijn.

‘Ja,’ zeg ik. ‘Het is wel even wennen.’

Met een harde bonk plof ik neer op het bed. ‘Au!’

Nina begint heel hard te lachen.

Ik schiet ook in de lach. Ik krabbel overeind en voel aan het bed. ‘Volgens mij hebben ze hier nog nooit van matrassen gehoord!’

Nina gaat wat voorzichtiger zitten en knijpt in de kussens. ‘En ze slapen hier blijkbaar op bakstenen?’

‘Dat wordt twee maanden niet slapen als de bedden in het weeshuis ook zo zijn.’

‘Waar zijn we aan begonnen?’ Nina veegt de tranen van haar wangen.

Ik vouw mijn handen bij elkaar en maak een diepe buiging naar Nina. ‘Namasté! Welkom in India!’

Nina houdt het niet meer van het lachen. Wat ben ik blij dat zij hier ook is.

‘Kom, we gaan ontdekken hoe ze hier hun thee drinken.’

De woonkamer is klein, met in het midden een grote eettafel met een plastic bloemetjeszeil eroverheen. Om de tafel staan gekleurde, plastic stoelen. Aan de muur hangt een kleine wastafel met een zeppompje en een spiegel. In een glazen kast zie ik lijstjes met foto's van onze gastvrouw met waarschijnlijk haar man, poserend met allerlei jonge, witte mensen. Dat zijn vast andere vrijwilligers die hier ook zijn geweest.

‘Jullie zijn niet de eersten!’ zegt Shalome, alsof ze mijn gedachten kan lezen. ‘We krijgen elke twee maanden nieuwe vrijwilligers over de vloer.’

Nina en ik gaan zitten aan de tafel die bijna de hele kamer inneemt. Shalome zet een zilveren dienblad met drie metalen bekertjes op tafel.

‘Dit is chai, Indiase kruidenthee met melk. Dat drinken we hier de hele dag door.’

Lekker, ik heb dorst! Ik pak het kopje van het dienblad en zet het net zo snel weer terug. Au! Dat is heet! Shalome lacht en laat me zien hoe ik het kopje tussen mijn duim en wijsvinger moet beetpakken.

‘Met je wijsvinger tegen de rand van de bodem en met je duim tegen de bovenste rand. Die delen van het kopje zijn niet zo heet.’

Shalome begint met veel geluid van de thee te slurpen. Deze charmante vrouw, die zo in een Bollywoodfilm kan spelen, drinkt als een peuter. Mijn vader zou hier echt niet tegen kunnen. Ik werp een snelle blik op Nina. Bijna schieten we weer in de slappe lach... maar nee, dat kan echt niet, ik wil Shalome niet beledigen. Een paar seconden later zitten we met z’n drieën ongegeneerd te slurpen van de mierzoete chai.

Shalome vertelt over haar gezin en wie er allemaal in dit huis wonen. Ze is getrouwd met Praduman en heeft een zoon, Anil, de jongen die we al even gezien hebben. Ze wonen samen met de ouders van Praduman. In India is het gebruikelijk dat de vrouw intrekt bij haar man en zijn ouders.

Shalome spreekt vloeiend Engels. Ze heeft Engelse literatuur gestudeerd, maar na haar huwelijk en de geboorte van haar zoon is ze huisvrouw geworden. Haar droom is om ooit

een hotel te beginnen, zodat ze nog meer mensen van over de hele wereld kan ontmoeten.

‘Maar ik moet eerst toestemming krijgen van mijn man en schoonouders,’ zegt ze met haar blik op haar schoot gericht. ‘Mijn schoonvader wil het absoluut niet hebben. Hij zegt dat ik daar geen tijd voor heb. Ik moet ook voor mijn zoon en het huishouden zorgen.’

Ik staar haar aan. Hoe moet het zijn om niet je eigen keuzes te mogen maken?

Praduman heeft een staalbedrijf en werkt zes dagen per week. Anil gaat elke ochtend naar school. Shalome zit het grootste deel van de tijd binnen. Ze mag niet naar buiten zonder de begeleiding van haar man, schoonmoeder of zoon. Buiten moet ze haar gezicht bedekken met een sluier. Ze legt uit dat ze haar schoonheid alleen met haar man deelt. Zelfs als haar schoonvader thuis is, draagt ze een sluier. Als vrouwen onder elkaar mag ze haar gezicht wel laten zien.

Ik kijk de kamer nog eens rond: dit is de wereld van Shalome. Mijn vader zei nog dat ik maar een dag vliegen bij ze vandaan ben, maar het voelt alsof ik in een heel andere wereld terecht ben gekomen.

Het is inmiddels donker buiten. Praduman komt thuis van zijn werk en groet ons in gebrekkig Engels. We wisselen wat beleefde glimlachen uit. Maar het wordt al snel ongemakkelijk omdat we niet met elkaar kunnen praten. Praduman trekt zich terug in een andere kamer, vanwaaruit we de rest van de avond televisiegeluiden horen komen.

Intussen maakt Shalome de tafel klaar voor het eten. Uit het niets komen Anil en zijn opa en oma de kamer in en gaan

op de lege stoelen zitten. Shalome zet bakjes neer met gele en bruine curry's, platbrood en rijst. Vanachter haar sluier glimlacht ze naar ons en gebaart met haar hand naar haar mond. *'Please eat!'*

Ze verdwijnt weer in de keuken.

Oma schept rijst op mijn bord. Ik kijk met grote ogen naar de witte berg die voor mijn neus ligt. Probeert ze een replica van de Mount Everest op mijn bord te bouwen? Om te voorkomen dat ik ook te veel curry krijg, grijp ik snel in en neem het opscheppen van de andere gerechten op me.

'Nee, nee! Zit!' Oma wappert met haar handen. Ze spreekt geen Engels, maar weet me haarfijn uit te leggen dat ik als gast vooral niks mag doen.

'Zit!' Ze duwt me nog net niet terug op de stoel.

Als we allemaal te eten hebben, speur ik de tafel af naar bestek. Ik wil net vragen waar ik een vork en mes kan vinden als ik zie dat Anil zijn rechtermouw opstroopt en zonder aarzelen met zijn hele hand in de berg dampende rijst duikt. Geconcentreerd kneedt en roert hij het eten tot een natte hoop. Hij vormt een plakkerige bol in zijn handpalm en rolt die even tussen zijn vingers. Hij buigt zich voorover, hangt met zijn gezicht boven zijn bord en schuift dan in één snelle beweging de rijstbal met zijn duim naar binnen. Met open mond kauwt hij en ik zie het goedje tussen zijn tanden veranderen in een gladde, gele brij. Hij maakt er luide, smakkende geluiden bij. Bah! De haren op mijn armen gaan er spontaan van overeind staan. Oma laat een harde boer. Intussen peutert opa met twee vingers een stuk spinazie tussen zijn bruine tanden vandaan. Ik kijk nog eens goed naar de berg eten op mijn bord en dan weer terug naar mijn gastgezin. Ze zijn allemaal gestopt met eten en